

Інститут кормів
та сільського
господарства
Поділля
Національної академії
аграрних наук України

Силабус курсу Методика дослідної справи

Ступінь вищої освіти – «доктор філософії»
Освітньо-наукова програма – «Агрономія»

Дні занять: вівторок, 8.30-9.50, лекційна

Рік навчання: 1,2 Семестри: 2, 3

Кількість кредитів: 4 Мова викладання: українська

Керівники курсу

ПІП

д.с.-г.н., с.н.с. Ковтун Катерина Петрівна

Контактна інформація

kovtun.kp1946@gmail.com

Опис дисципліни

Дисципліна «Методика дослідної справи» спрямована навчити аспірантів основних методів наукової агрономії, допомогти аспірантам-дослідникам оволодіти знаннями та навичками необхідними для планування експерименту, практичного використання методів і прийомів проведення польового дослідження (проведення обліків, спостережень), статистичного аналізу отриманих результатів, формування висновків та рекомендацій виробництву.

У результаті вивчення дисципліни «Методика дослідної справи» аспіранти повинні

вміти:

- обґрунтувати мету і завдання свого дослідження;
- спланувати свої наукові дослідження згідно поставлених завдань;
- закласти польовий дослід згідно схеми;
- скласти календарний план-графік проведення досліджень згідно методики досліджень;
- дослідити дію досліджуваних факторів і їх взаємодію;
- провести статистичну обробку результатів дослідження;
- визначити економічну та енергетичну ефективність досліджуваних факторів;
- обґрунтувати висновки;

знати:

- класифікацію польових дослідів (за місцем проведення, тривалістю проведення, кількістю факторів);
- загальні методи наукових досліджень, лабораторні, агрохімічні методи, хімічні, лізіметричні, вегетаційні;
- методи наукової агрономії, вимоги до польового дослідження;
- особливості умов проведення польового дослідження;
- вимоги до земельної ділянки та її підготовка до дослідження;
- основні елементи методики польового дослідження, розміщення варіантів у польовому дослідженні;
- роль інформації у наукових дослідженнях та класифікацію наукових документів, структуру та призначення наукових документів;
- методику проведення статистичного аналізу лабораторних досліджень;
- методику проведення дисперсійного аналізу, регресійні і кореляційні зв'язки.

Структура курсу

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Вид контролю
2 / -	1. Наука як продуктивна сила. Формування вченого як особистості	Знати загальні відомості про науку та наукові дослідження; основи законодавства про наукову та науково-технічну діяльність. Освоїти вимоги до організації творчої праці науковця	-
2 / 4	2. Організація наукового дослідження	Освоїти основні вимоги до організації наукових досліджень, вибору теми та проблеми дослідження. Формулювати мету і завдання наукового дослідження, знати методологію наукових досліджень. Вміти розробляти план дослідження	Опитування Практичне завдання
2 / 4	3. Польовий дослід і його особливості	Освоїти методи наукової агрономії. Знати вимоги до польового дослідження, рівні та види польових дослідів та види наукових досліджень	Опитування Практичне завдання
2 / 4	4. Основні елементи методики польового дослідження	Вміти організувати проведення наукових досліджень та аналізувати їх результати. Освоїти особливості умов проведення польового дослідження, вимоги до земельної ділянки та її підготовка до дослідження, розміщення варіантів у польовому досліді	Опитування Практичне завдання
2 / 2	5. Техніка закладки і проведення польових дослідів	Вміти здійснити розбивку дослідного поля, провести облік урожаю та первинну обробку результатів дослідження	Опитування Кейси
2 / 2	6. Спеціальні методи досліджень. Загальні наукові методи	Освоїти загальні та спеціальні методи наукових досліджень, лабораторні, агрохімічні методи, хімічні, лізіметричні, вегетаційні	Письмовий тест
2 / 4	7. Статистичний та аналіз результатів досліджень	Освоїти основи статистичної обробки результатів дослідження	Опитування Практичне завдання
2 / 4	8. Дисперсійний аналіз результатів досліджень	Освоїти методику проведення дисперсійного аналізу урожайності однорічних і багаторічних культур одно-, дво- і три факторних дослідів, регресійні і кореляційні зв'язки	Опитування Практичне завдання
2 / 2	9. Інформаційна база наукових досліджень	Знати роль інформації у наукових дослідженнях та класифікацію наукових документів, структуру та призначення наукових документів, провідні інформаційні ресурси для пошуку інформації, сучасні інформаційні технології	Опитування Практичне завдання
2 / 2	10. Академічна доброчесність – важлива риса дослідника	Розуміти суть академічної доброчесності. Знати основні види її порушень та відповідальності за порушення. Знати вимоги до науково-педагогічних працівників, зокрема про перевірку на плагіат дисертаційних робіт	Кейси Письмовий тематичний тест

Літературні джерела

Основна література

1. Стеченко Д.М., Чмир О.С. Методологія наукових досліджень. – Київ: «Знання», 2007. – 317 с.
2. Ушкаренко В.О., Вожегова Р.А. Голобородько С.П., Коковхін С.В. Методика польового досліджу. Херсон. Видавець: Грінь Д.С. 2014. – 445 с.
3. Дідора В.Г., Смаглій О.Ф., Ермантраут Е.Р. Методика наукових досліджень в агрономії. Видавництво «Центр учбової літератури» Київ – 2013. – 263 с.
4. Кияк Б.Р. Метод. Алгоритми та моделі інформаційних технологій наукового програмування: Гранти, пріоритети для фундаментальних досліджень. – К.: Укр. УНТЕР, 2001 – 170 с.
5. Методика проведення дослідів по кормовиробництву. Під редакцією академіка А.О.Баби́ча, Вінниця 1994. 80 с.
6. Доспехов Б.А. Методика полевого опыта. М: Агропромиздат. 1985 - 351 с.
7. Рекомендації щодо забезпечення принципів академічної доброчесності. Підкомісія 303 «Академічна доброчесність» Науково-методичної комісії 15 з організаційно-методичного забезпечення вищої освіти. – К.: Міністерство освіти і науки України, 2016. – 24 с.
8. Стадний Є. Деякі рекомендації щодо впровадження етичних кодексів в українських вищих навчальних закладах. URL: <http://www.saiup.org.ua/resursy/rekomendatsiyi-shhodo-vprovadzhennya-etychnyh-kodeksiv-v-ukrayinskyh-vyshhyh-navchalnyh-zakladah/>

Допоміжна:

1. Лубченко А.А., Лубченко Я.А., Примак Т.А. Основы научных исследований: Учеб. Пособие / Под. Ред А.А.Лубченко. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2000. – 114 с.
2. Сухаров Ю.Н. Формирование интеллектуального потенциала в ученых профессиях. Персональная консультативная программа ученого – М. МП Экспертинформ. – 1993. – 112 с.
3. Сидоренко В. К., Дмитренко П.В. Основы научных исследований: Навч. посіб. для вищ. пед. закл. освіти. – К. : РНЦ «ДІНІТ», 2000. – 260 с.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-5 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу директора інституту за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт (тестування) та заліку заборонені.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Опитування під час занять, обговорення кейсів (теми 2-10)	40
Тематичні письмові тести (тема 10)	6
Практичне завдання	24
Диференційований залік – контрольні завдання	30

Шкала оцінювання аспірантів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом